

Miljö och samhällsbyggnadsförvaltningen
Bygg- och miljönämnden

Boverket
remiss@boverket.se

Yttrande över - Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om bärighet, stadga och beständighet i byggnader mm.; med konsekvensutredning

Boverkets diarienummer: 2215/2021

Sammanfattning

Vi anser att Boverkets förslag till de nya föreskrifterna förenklas på så sätt att samhällskraven går att utläsa i en och samma föreskrift. Byggherrens ansvar för processen förtydligas, vilket är bra. Däremot ser vi en risk med att byggnadsnämnderna olika tolkningar av föreskrifterna kommer att öka med det nya förslaget i det avseendet byggherren väljer att inte följa verifieringsmetoderna i eurokoderna. Det i sin tur kommer troligtvis öka osäkerheten hos byggherrar gällande vad som krävs för att uppfylla föreskrifterna. Vi befarar att det i de fallen kan leda till fler överklaganden och förseningar av projekt.

Allmänna synpunkter

Vi anser att det är bra att Boverket gör en översyn av regelverket, med syftet att åstadkomma ett förenklat och konsekvent regelverk. Vi är även positiva till att Boverket fokuserat på att utforma föreskrifterna på ett teknikneutralt sätt.

Det är viktigt att regelverk är tydligt och enkelt att tillämpa i praktiken. Förslaget som redovisas är enklare att förstå jämfört med nuvarande EKS som behöver läsas tillsammans med eurokoderna för att kunna utläsa vad samhällets krav innebär. Det är även positivt att det hänvisas till eurokoderna i allmänt råd, för att få en ledning i hur föreskrifterna kan uppfyllas. Det finns fortfarande möjlighet att använda sig av andra metoder för att verifiera att kraven uppfylls.

Boverkets förslag till föreskrifter

Ansvar och mindre avvikelser

Vi anser att det är bra att det tydliggörs mer i förslaget gällande byggherrens ansvar att kraven i föreskrifterna uppfylls.

Det nämns att det fortfarande kommer finnas möjlighet att göra mindre avvikelser från föreskrifterna. Enligt förslaget ska byggherren, i projekteringsskedet, avgöra om en mindre avvikelse kan tillämpas. Vidare så kan byggnadsnämnden i fortsättningen neka start- och/eller slutbesked och göra en annan bedömning än byggherren, huruvida föreskriften för

Datum
2023-06-30

Dnr
BMN 2023-152

mindre avvikelse tillämpats korrekt eller inte. Nackdelen med detta är att projekten kan komma att fördröjas och sin tur fördröjas i de fall byggnadsnämnden gör en annan bedömning än byggherrens.

I det fall det i förslaget föreskrifter har en låg preciseringsnivå kommer det troligen göra det svårare för byggnadsnämnden att avgöra om en mindre avvikelse har tillämpats korrekt eller inte. Med risk för ökade handläggningstider.

Konsekvenser för byggnadsnämnden

Enligt förslaget så tydliggörs kraven, i föreskriftsnivå, avseende fackmässighet (bland annat för projektering, utförande och kontroll). Vi anser att detta är bra, då nämnderna får ett tydligare mandat att ställa krav på exempelvis handlingarnas kvalitet och byggherrens kompetens. Även tydliggörandet kring krav på riskbedömning vid avsteg från en föreskrift vid ändring underlättar för nämndernas bedömning vid start- och slutbesked.

I konsekvensutredning nämner man bland annat att de nya föreskrifterna befaras utlösa längre handläggningstiderna för byggnadsnämnderna till en början och bli bättre på längre sikt. Vi bedömer att de nya föreskrifterna kommer att medföra mer arbete och ökade handläggningstider i de fall en byggherre väljer att inte använda sig av eurokoderna. Det kommer troligen bli svårare för byggnadsnämnderna att avgöra om byggherrens projektering uppfyller bygglagstiftningen.

Arbets sättet för tjänstemännen hos byggnadsnämnderna kommer behöva ändras, behovet av utbildning och vägledning kommer öka.

Konsekvenser för byggherrar

Vi tror att förslaget kommer leda till större ansvar, mer kostnader och arbete för byggherren i projekteringskedet. En hel del standarder och handböcker ska beaktas, vidare ska riskanalyser göras där byggherren ska bedöma vad som krävs i det enskilda fallet för att uppfylla de nya föreskrifterna. Även om byggherrens ansvar i processen förtydligas så krävs utbildning och vägledning för att möjliggöra detta ansvar. Byggherrarna kommer troligen även få vänta längre på sina start- och/eller slutbesked jämfört med idag, då handläggningstiderna för dessa beslut i vissa fall kommer öka.

För den oerfarna byggherren kommer det fortsatt ställas höga krav på kompetens samt anlitan av konsulter (högre kostnader) för att uppfylla kraven enligt de nya föreskrifterna.

Konsekvenser för byggherrens tidplan

Med det nya förslaget så kommer inte byggnadsnämnderna att ha mycket att kunna stödja sig på och kommer troligen att börja göra egna riktlinjer om vad som ska gälla i praktiken för att uppfylla en viss föreskrift. Detta tror vi kommer leda till fler nekade start- och slutbesked med motiveringen att de tekniska egenskapskraven ej kan antas bli uppfyllda. Detta i sig kommer försena och fördröja byggherrarnas start- och sluttid av projekten. I dagsläget är sådana beslut ytterst få, men med det nya förslaget till föreskrifter befarar vi att de kan bli fler.

För Bygg- och miljönämnden Linköpings kommun

Marinda Taberman
Enhetschef Bygginnspektion